31974L0148

28.3.1974 ÚŘEDNÍ VĚSTNÍK EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ L 84/3

SMĚRNICE RADY

ze dne 4. března 1974

o sbližování právních předpisů členských států týkajících se závaží vyšší než střední přesnosti od 1 mg do 50 kg

(74/148/EHS)

RADA EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského hospodářského společenství, a zejména na článek 100 této smlouvy,

s ohledem na návrh Komise,

s ohledem na stanovisko Evropského parlamentu,

s ohledem na stanovisko Hospodářského a sociálního výboru,

vzhledem k tomu, že výroba a postupy pro kontrolu závaží vyšší střední přesnosti jsou předmětem přísných předpisů, které se v jednotlivých členských státech liší a v důsledku toho brání obchodu s těmito závažími; že je proto nezbytné tyto předpisy sblížit;

vzhledem k tomu, že směrnice Rady ze dne 26. července 1971 ([1]) o sbližování právních předpisů členských států týkajících se společných ustanovení pro měřicí přístroje a metody metrologické kontroly stanovila postupy pro EHS schválení typu a pro EHS prvotní ověření; že v souladu s uvedenou směrnicí je nezbytné stanovit technické požadavky, které musí splňovat závaží vyšší než střední přesnosti, aby je po ověření a umístění značky EHS prvotního ověření bylo možné volně uvádět na trh a do provozu;

vzhledem k tomu, že by měl být zohledněn návrh mezinárodního doporučení „valeur conventionnelle du résultat des pesées dans l´air" Mezinárodní organizace pro legální metrologii z května 1973 ve vztahu k pojmu konvenční hmotnosti,

PŘIJALA TUTO SMĚRNICI:

Článek 1

Tato směrnice se vztahuje na závaží vyšší než střední přesnosti jmenovitých hodnot od 1 mg do 50 kg.

Tato směrnice se nevztahuje na závaží v metrických karátech nebo zvláštní závaží, na která se vztahují jiné směrnice.

Článek 2

Závaží, která mohou obdržet značky a znaky EHS, jsou uvedena v příloze. Tato závaží nepodléhají EHS schválení typu; musí být podrobena EHS ověření.

Článek 3

Žádný členský stát nesmí odmítat, zakazovat nebo omezovat uvedení na trh nebo do provozu závaží uvedených v článku 1, která jsou opatřena značkou EHS prvotního ověření.

Článek 4

1. Členské státy uvedou v účinnost právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí do osmnácti měsíců od jejího zveřejnění a neprodleně o nich uvědomí Komisi.

2. Členské státy zajistí, aby bylo Komisi sděleno znění hlavních ustanovení vnitrostátních právních předpisů, které přijmou v oblasti působnosti této směrnice.

Článek 5

Tato směrnice je určena členským státům.

V Bruselu dne 4. března 1974.

Za Radu

předseda

W. SCHEEL

([1]) Úř. věst. L 202, 26.7.1971, s. 1.

PŘÍLOHA

1. **Definice**

1.1. Závaží

Fyzikální míra hmotnosti, jejíž konstrukční a metrologické vlastnosti jsou určeny tvarem, velikostí, materiálem, úpravou, jmenovitou hodnotou a maximální dovolenou chybou.

1.2. Sada závaží

Řada závaží, zpravidla uložená v kazetě, takové kombinace, která umožňuje vážení všech zátěží od minimální jmenovité hodnoty závaží po součet všech závaží v sadě v posloupnosti, ve které je minimální jmenovitá hodnota závaží v sadě jednotkou.

Posloupnost sady závaží je obecně následující:

$(1; 1; 2; 5) \times 10^n$ kg
$(1; 1; 1; 2; 5) \times 10^n$ kg
$(1; 2; 2; 5) \times 10^n$ kg
$(1; 1; 2; 2; 5) \times 10^n$ kg

V tomto vyjádření n představuje buď nulu, nebo celé kladné nebo záporné číslo.

1.3. **Etalonová závaží**

Závaží používaná pro kontrolu vah a závaží jsou etalonová závaží.

2. **Jmenovité hodnoty závaží**

Jmenovitá hodnota závaží musí být rovna 1×10^n kg nebo 2×10^n kg nebo 5×10^n kg; v tomto vyjádření představuje n buď nulu, nebo celé kladné nebo záporné číslo.

3. **Konvenční hmotnost**

3.1. Konvenční hmotnost je taková hmotnost závaží, která je ve vzduchu o hustotě 1,2 kg/m³ a při teplotě 20 °C vyvážena referenčním závažím o hustotě 8000 kg/m³, za předpokladu užití stejných jednotek hmotnosti.

3.2. Maximální dovolené chyby uvedené v bodu 4 se vztahují ke konvenční hmotnosti.

4. **Maximální dovolené chyby při EHS prvotním ověření**

4.1. Maximální dovolená kladná nebo záporná chyba pro každé jednotlivé závaží je udána v mg v níže uvedené tabulce:

Jmenovité hodnoty	Třída E_1	Třída E_2	Třída F_1	Třída F_2	Třída M_1
50 kg	25	75	250	750	2 500
20 kg	10	30	100	300	1 000
10 kg	5	15	50	150	500
5 kg	2,5	7,5	25	75	250
2 kg	1,0	3,0	10	30	100

Jmenovité hodnoty	Třída E_1	Třída E_2	Třída F_1	Třída F_2	Třída M_1
1 kg	0,50	1,5	5	15	50
500 g	0,25	0,75	2,5	7,5	25
200 g	0,10	0,30	1,0	3,0	10
100 g	0,05	0,15	0,5	1,5	5
50 g	0,030	0,10	0,30	1,0	3,0
20 g	0,025	0,080	0,25	0,8	2,5
10 g	0,020	0,060	0,20	0,6	2,0
5 g	0,015	0,050	0,15	0,5	1,5
2 g	0,012	0,040	0,12	0,4	1,2
1 g	0,010	0,030	0,10	0,3	1,0
500 mg	0,008	0,025	0,08	0,25	0,8
200 mg	0,006	0,020	0,06	0,20	0,6
100 mg	0,005	0,015	0,05	0,15	0,5
50 mg	0,004	0,012	0,04	0,12	0,4
20 mg	0,003	0,010	0,03	0,10	0,3
10 mg	0,002	0,008	0,025	0,08	0,25
5 mg	0,002	0,006	0,020	0,06	0,20
2 mg	0,002	0,006	0,020	0,06	0,20
1 mg	0,002	0,006	0,020	0,06	0,20

5. **Obecný tvar závaží**

Jednogramová závaží mohou být provedena jako násobky nebo díly jednoho gramu.

5.1. Závaží jeden gram a závaží násobků jednoho gramu.

5.1.1. Závaží třídy M_1 má mít tvar závaží střední třídy přesnosti.

5.1.2. Závaží ostatních tříd přesnosti mohou mít vnější rozměry závaží střední třídy přesnosti. Závaží od 10 kg do 1 g mohou být také válcová nebo tvaru mírně komolého kuželu zakončeného hlavou.

5.1.2.1. Výška tělesa musí být přibližně rovna střednímu průměru, dovolený rozdíl mezi středním průměrem a výškou se pohybuje mezi 3/4 a 5/4 tohoto průměru.

5.1.2.2. U všech závaží musí výška hlavy ležet mezi středním průměrem a polovinou středního průměru tělesa.

5.1.3. Závaží třídy E_1, E_2 a F_1 nesmějí mít hlavu; mohou být tvořena jednoduchým válcovým tělesem.

5.1.4. Závaží třídy E_1 a E_2 musí být odlita z jednoho kusu; ostatní závaží mohou mít justovací dutinu uzavřenou hlavou nebo jiným vhodným způsobem. Objem justovací dutiny nesmí přesáhnout 1/5 celkového objemu závaží.

5.2. Závaží jeden gram a díly závaží jednoho gramu. Závaží jeden gram a díly závaží jednoho gramu musí být mnohoúhlé ploché plíšky nebo drátky vhodného tvaru k usnadnění manipulace.

Tvar závaží musí udávat jejich jmenovitou hodnotu.

Mnohoúhlé ploché plíšky, jejich tvar a hodnoty:

trojúhelník 1 – 10 – 100 – 1000 mg
čtverec 2 – 20 – 200 mg
pětiúhelník 5 – 50 – 500 mg

Mnohoúhlé drátky a jejich hodnoty:

1 segment 1 – 10 – 100 – 1000 mg
2 segmenty 2 – 20 – 200 mg
5 segmentů 5 – 50 – 500 mg

Tam, kde jsou dvě nebo tři závaží v sadě identická, musí být odlišena jednou nebo dvěma hvězdičkami nebo tečkami v případě plíšků a jedním nebo dvěma zahnutími v případě drátků.

5.3. Závaží 20 a 50 kg, jiná než závaží třídy M_1, mohou mít vhodný tvar podle způsobu manipulace.

6. **Složení závaží**

6.1. Závaží musí být vyrobena z kovu nebo kovové slitiny. Kov nebo slitina musí být takové jakosti, že za normálních podmínek použití je opotřebení závaží vzhledem k maximálním dovoleným chybám jeho třídy přesnosti zanedbatelné.

6.1.1. Hustota závaží musí být taková, že odchylka hustoty vzduchu o 10 % vzhledem ke stanovené hustotě (1,2 kg/m^3) nezpůsobí chybu větší než 1/4 maximální dovolené chyby.

6.1.2. Kov nebo slitina závaží třídy E_1, E_2 a F_1 musí být prakticky nemagnetické.

6.2. Odolnost vůči korozi a odprýskávání kovu nebo slitiny pravoúhlých závaží 5 až 50 kg třídy M_1 musí být alespoň stejná jako u šedé litiny.

6.3. Válcová závaží třídy M_1 o jmenovitých hodnotách, které jsou menší nebo rovny 10 kg, musí být vyrobena z mosazi nebo materiálu jakosti alespoň stejné jako mosaz.

6.4. Jakosti stanovené v bodech 6.2. a 6.3. lze získat prostřednictvím vhodné úpravy povrchu.

7. **Jakost povrchu**

7.1. Veškeré vnější plochy závaží, včetně základny a hran, musí být zcela hladké. Povrch závaží třídy E_1, E_2, F_1 a F_2 nesmí při prohlídce pouhým okem vykazovat pórovitost a musí být pečlivě vyleštěn.

Povrch válcových závaží třídy M_1 od 10 kg do 1 kg musí být vyleštěn a nesmí při prohlídce pouhým okem vykazovat pórovitost. Jakost povrchu pravoúhlých závaží 50, 20, 10 a 5 kg třídy M_1 musí být srovnatelná s šedou litinou litou do pískové formy.

7.2. Povrch jednogramových závaží a násobků třídy E_1, E_2, F_1 a F_2 může být chráněn pokovením.

7.3. Povrch jednogramových závaží a násobků třídy M_1 může být chráněn vhodným povlakem.

8. **Justovací materiál**

Závaží třídy F_1 a F_2 s justovací dutinou musí být justovány buď materiálem, ze kterého jsou vyrobena, nebo čistým cínem nebo molybdenem.

Závaží třídy M_1 mohou být justována olovem.

9. **Nápisy**

9.1. Plíšková nebo drátková závaží o jmenovité hodnotě, která je menší nebo se rovná jednomu gramu, nesmějí nést označení jmenovité hodnoty.

9.2. Závaží o jmenovité hodnotě, která se rovná nebo je větší než jeden gram:

— ve třídě E_1 a E_2 nesmějí nést žádné označení jmenovité hodnoty,

— ve třídě F_1 musí nést pouze označení jmenovité hodnoty, jak je stanoveno v bodu 9.2.1.; toto označení musí být provedeno brynýrováním nebo vyryto,

— ve třídě F_2 musí nést nápisy stejné jako pro třídu F_1 doplněné písmenem F,

— ve třídě M_1 musí nést na vrchním povrchu tělesa nebo na hlavě číselné označení jmenovité hodnoty, za kterým následuje symbol příslušné jednotky, buď zahloubené, nebo provedené jako reliéf.

Válcová závaží musí být označena písmenem M buď zahloubeným, nebo provedeným jako reliéf; pravoúhlá závaží musí být označena písmenem M, které může být provedeno libovolně některým z těchto způsobů.

9.2.1. Jmenovité hodnoty závaží musí být vyznačeny:

— v kilogramech u závaží 1 kg a více,

— v gramech u závaží od 1 do 500 g.

9.2.2. Závaží, která se v řadě vyskytují dvakrát nebo třikrát, musí být rozlišena jednou nebo dvěma hvězdičkami nebo tečkami.

10. **Značka EHS úplného ověření**

Kazety obsahující závaží třídy E_1, E_2, F_1 a všechny kazety obsahující gramové závaží a jeho díly musí být zaplombovány se značkou EHS úplného ověření.

U závaží třídy F_2 musí být značka EHS úplného ověření umístěna na krytu justovací dutiny a tam, kde není justovací dutina, na základně závaží. U závaží třídy M_1 od 1 g do 50 kg musí být značka EHS úplného ověření umístěna na olověné plombě justovací dutiny nebo v případě závaží bez justovací dutiny na základně.

11. **Uložení**

11.1. Samostatná závaží a řady závaží třídy E_1, E_2, F_1 a F_2 musí být uloženy v kazetách.

11.2. U třídy M_1

— musí být samostatná závaží nebo řady závaží do hodnoty 500 g uloženy v kazetách,

— mohou být závaží mající jmenovitou hodnotu větší než 500 g uložena v kazetách, policích nebo jednotlivě bez ochrany.

11.3. Na víku kazet musí být vyznačeny třídy závaží, která jsou v kazetách uložena: E_1; E_2; F_1; F_2, M_1.